

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Oanța Ludmila,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oanța Ludmila împotriva lui Oanța Ion, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-749/24
NR. PIGD 2-22137878-01-2ra-0407202)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1) lit. a) și e) din Codul de procedură civilă nu constituie temei pentru admisibilitatea recursului

Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. G. Grozav
Curtea de Apel Chișinău: jud. A. Panov, V. Cotorobai, V. Mihaila

30 octombrie 2024

Textul corespunde cu originalul

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Oața Ludmila,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 septembrie 2022, Oața Ludmila a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Oața Ion, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 4-11).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, Oața Ludmila a indicat că la 23 aprilie 2015 a încheiat căsătoria cu Oața Ion, iar la XXXXX, s-a născut copilul XXXXX.

3. A menționat că, din anul 2017 locuiește separat de Oața Ion, astfel păstrarea familiei este lipsită de sens.

4. Reclamanta a specificat că în legătură cu starea precară a sănătății copilului, suportă lunar cheltuieli enorme pentru tratamente, precum și pentru întreținere, cum ar fi: taxa anuală pentru școală – 58 440 de lei; logoped – 1 200 de lei lunar; tratament medical – 1 000 lei lunar; gimnastică – 1 350 de lei lunar; tratament medical stomatologic – 1 500 de lei lunar; tratament de salină – 1 000 de euro anual; îmbrăcăminte/încălțăminte sezon – 10 000 de lei; alimentație – 5 000 de lei lunar; servicii comunale/transport – 1 500 de lei lunar; activități extrașcolare – 15 000 de lei lunar.

5. Reclamanta Oața Ludmila a solicitat, inclusiv prin cererea de concretizare a pretențiilor (f. d. 91-91 Vol. I), desfacerea căsătoriei încheiate la 23 aprilie 2015 cu Oața Ion, înregistrată la Oficiul Stării civile mun. Chișinău cu nr. XXXXX, stabilirea domiciliului copilului minor XXXXX, născută la XXXXX cu mama, Oața Ludmila, încasarea de la Oața Ion a pensiei de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă în mărime de 20 000 lei lunar, până la atingerea majoratului și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea din 23 august 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Oanța Ludmila. S-a desfășurat căsătoria încheiată între Oanța Ion și Oanța Ludmila, înregistrată la Oficiul Stare Civilă mun. Chișinău la 23 aprilie 2015, cu nr. XXXXX. S-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, născută la XXXXX cu mama Oanța Ludmila. S-a încasat de la Oanța Ion în beneficiul Ludmilei Oanța pensia pentru întreținerea copilului minor, XXXXX, născută la XXXXX, în mărime de 5 000 de lei lunar, începând cu data depunerii acțiunii – 20 septembrie 2022 până la atingerea majoratului copilului minor. S-a încasat de la Oanța Ion în beneficiul Ludmilei Oanța suma de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 140 de lei cu titlu de taxă de stat. S-a încasat de la Oanța Ion în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 800 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă (f. d. 107-108, 114-122 Vol. I).

7. În susținerea soluției adoptate, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii și desfacerii căsătoriei încheiate între Oanța Ion și Oanța Ludmila, luând în considerație și acordul părților la desfacerea căsătoriei.

8. Totodată, prima instanță a ajuns la concluzia stabilirii domiciliului copilului minor, luând în considerație vârsta copilului minor XXXXX – XXXXX, care locuiește împreună cu mama, Oanța Ludmila, acordul tatălui Oanța Ion la locuirea copilului minor cu mama sa, precum și concluzia autorității tutelare privind condițiile favorabile de trai și de creștere ale copilului.

9. La fel, cu referire la pretenția privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor, instanța de judecată a reținut că reclamanta nu a argumentat necesitatea încasării sumei de 20 000 de lei lunar în calitate de pensie de întreținere și a cheltuielilor lunare obligatorii care ar demonstra indispensabilitatea mărimii invocate.

10. De asemenea, instanța de judecată a menționat că, conform informației Biroului Național de Statistică, minimumul de existență pentru copiii în vârstă de 7-17 ani, în orașe mari, pentru anul 2022 este de 3 188,60 de lei.

11. Instanța judecată, luând în considerație că domiciliul copilului minor a fost stabilit cu mama sa Oanța Ludmila, iar venitul tatălui Oanța Ion nu poate fi stabilit cu certitudine, în scopul respectării interesului superior al copilului, a reținut utilitatea stabilirii în conformitate cu prevederile art. 76 din Codul familiei, a unei sume fixe necesare de a fi încasată de la Oanța Ion pentru întreținerea copilului minor, XXXXX în mărime de 5 000 de lei lunar, începând cu data depunerii acțiunii – 20 septembrie 2022, până la atingerea

majoratului copilului minor, care este una rezonabilă, reieșind și din prevederile art. 18 alin. (1) din Legea cu privire la drepturile copilului.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

12. La 09 septembrie 2023, Oanța Ludmila a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 03 noiembrie 2023 a depus cerere de apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii pretenției privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor cu emiterea în această parte a unie noi hotărâri, prin care să fie admisă integral păretenția de încasare a pensiei de întreținere în mărime de 20 000 de lei (f. d.111-112, 132-137 Vol. I).

13. La 26 martie 2024, Oanța Ion a depus cerere de apel incident împotriva hotărârii din 23 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond în partea admiterii pretenției privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și a cheltuielilor de judecată cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care pretențiile să fie respinse (f. d. 178-179 Vol. I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizia din 24 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Oanța Ludmila și apelul incident declarat de Oanța Ion și s-a menținut hotărârea din 23 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 204-218 Vol. I).

15. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut corectitudinea și legalitatea soluției date de prima instanță privind admiterea parțială a acțiunii.

16. De asemenea, instanța de apel a menționat că Oanța Ion a prezentat dovezi, care certifică faptul că participă benevol la întreținerea copilului minor, achitând taxa de școlarizare și pentru frecventarea activităților extrașcolare, procurând îmbrăcăminte și alte lucruri pentru fiica sa minoră, prin urmare suma de 5 000 de lei încasată lunar cu titlu de pensie alimentară este suficientă pentru întreținerea copilului minor, iar suma de 20 000 de lei solicitată de reclamanta Oanța Ludmila este exagerată și nemotivată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

17. La 19 iunie 2024, Oața Ludmila a declarat recurs împotriva deciziei din 24 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea încasării pensiei pentru întreținerea copilului minor, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie încasată de la Oața Ion pensia de întreținere a copilului minor în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile începând cu data adresării în instanța de judecată (f. d. 3-10 Vol. II).

SOLICITAREA RECURENTEI

18. În motivarea recursului, Oața Ludmila a invocat art. 432 alin. (1) lit. a) și lit. e) din Codul de procedură civilă și anume că interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, precum și faptul că hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

19. De asemenea, a reiterat că deși a solicitat în prima instanță, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime fixă de 20 000 de lei, instanța de fond urma să încaseze pensia pentru întreținerea copilului minor în mărime de $\frac{1}{4}$ din salariul și din alte venituri ale pârâtului, începând cu data adresării în judecată pînă la atingerea de către acesta a majoratului, or, prevederile art. 76 alin. (1) din Codul familiei, nu sunt aplicabile speței.

20. A reiterat că, instanța de fond și cea de apel, greșit au stabilit pensia pentru întreținerea copilului minor în mărime fixă de 5 000 de lei lunar, în condițiile în care din probatoriul administrat se atestă cert că Oața Ion este angajat în câmpul muncii și dispune de venituri regulate, inclusiv și din alte surse decît cele salariale.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

21. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

22. Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost recepționată de Oața Ludmila la data de 03 iunie 2024, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f. d. 225 Vol. I).

23. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 iunie 2024, în termenul legal.

24. La 27 septembrie 2024, în adresa lui Oanța Ion a fost expediată copia recursului declarat de Oanța Ludmila, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 19 Vol. II).

25. La 28 octombrie 2024, Oanța Ion, reprezentat de avocata Bînzari Liliana, a depus referință la recursul declarat de Oanța Ludmila, prin care a solicitat să fie declarat ca inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

26. Art. 433 alin. (1) lit. (a) din Codul de procedură civilă:

- (1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:
a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1);

27. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

- (1) Recursul este admis dacă:
a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;
d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.
(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

28. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate

în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

30. Verificând motivele de casare, invocate în recurs de Oanța Ludmila, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

32. Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

34. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

35. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Oanța Ludmila, ca fiind inadmisibil.

36. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art.433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Oața Ludmila, împotriva deciziei din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni